

30 kwietnia 2009

Pięć lat w Unii Europejskiej

Nowy budynek Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, stadion piłkarski w Kielcach, Samorządowe Centrum Kultury w Busku Zdroju, renowacje zabytków wokół Świętego Krzyża, setki kilometrów sieci wodociągowych czy zmodernizowanych dróg – w naszym województwie, jak w każdej innej części kraju, przykłady namacalnych efektów 5-letniej obecności Polski w Unii Europejskiej możemy mnożyć. Ale te pięć lat, to nie tylko inwestycje infrastrukturalne, w które zaangażowane zostały fundusze pomocowe. Równie ważne jest otwarcie granic, swobodny przepływ ludzi i towarów oraz poczucie, że gra się w jednej europejskiej drużynie.

Jako województwo, pierwszą unijną pomoc finansową mieliśmy do dyspozycji w latach 2004 – 2006. Było to dokładnie 130 milionów euro, przyznane nam w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego 2004 – 2006. Doświadczenia z tego pierwszego okresu naszej obecności w Unii Europejskiej pokazują, że potrafimy wykorzystać unijne wsparcie. W ramach ZPORR Województwa Świętokrzyskiego zrealizowanych zostało ponad 360 projektów inwestycyjnych. W regionie świętokrzyskim między innymi:

- * zmodernizowano i wybudowano łącznie ponad 110 kilometrów dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, *
- wybudowano ponad 417 kilometrów sieci wodociągowych i ponad 298 kilometrów sieci kanalizacyjnych, powstały trzy nowe oczyszczalnie ścieków, a dwie inne zostały zmodernizowane,
- * zakupiono 61 nowoczesnych urządzeń medycznych, m.in.: angiokardiograf, mammograf, aparat USG, aparat RTG czy endoskopy,
- * zmodernizowano ponad 10 tysięcy metrów kwadratowych powierzchni obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych oraz ponad 63 tysiące metrów kwadratowych powierzchni obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe,
- * wybudowano nowoczesną siedzibę Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach – koszt całej inwestycji wyniósł 14,3 mln złotych, z tego dofinansowanie z funduszy unijnych było na poziomie 10,4 mln zł,
- * w Sandomierzu, w ramach funduszy unijnych przeprowadzono remont zabytkowej siedziby Muzeum Okręgowego, Ratusza i Bramy Opatowskiej (wartość inwestycji 6,6 mln zł, dofinansowanie z UE – 4,9 mln zł),

* w Busku Zdroju zmodernizowany został budynek Samorządowego Centrum Kultury (8,4 mln zł unijnego wsparcia), a gmina Nowa Słupia zrealizowała projekt renowacji zabytków sakralnych wokół Świętego Krzyża.

- Pierwszy okres wdrażania unijnej pomocy pokazał, że potrafimy korzystać z unijnych funduszy. Zagospodarujemy unijną pomoc tak, by, po pierwsze nie stracić ani jednego euro, a po drugie - pieniądze przeznaczać na takie inwestycje, które stymulować będą rozwój regionu - mówi marszałek województwa **Adam Jarubas**.

Nowe fundusze, nowa szansa

Choć województwo świętokrzyskie jako ostatnie w kraju podpisało z Komisją Europejską w grudniu 2007 roku umowę na wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego, to już kilka miesięcy później jako pierwsze w Polsce podpisało umowy na realizację w regionie inwestycji z unijnym dofinansowaniem.

725,8 miliona euro to kwota przyznana Świętokrzyskiemu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013.

- Zaczęliśmy realizację Regionalnego Programu Operacyjnego od najbardziej newralgicznych dziedzin życia - z jednej strony jest to służba zdrowia, z drugiej - infrastruktura drogowa. W obu dziedzinach są ogromne oczekiwania społeczne. W ramach RPO na remonty i modernizacje dróg w regionie mamy do rozdysponowania w sumie 612 milionów złotych, w pierwszym konkursie przyznaliśmy samorządom 190 mln złotych dofinansowania, w drugim blisko 290 mln złotych - wylicza marszałek Adam Jarubas. - Z kolei przyjęte przez nas inwestycje w służbie zdrowia to duże zadania, mające strategiczne znaczenie dla ochrony zdrowia mieszkańców województwa - mówi marszałek. Chodzi m.in. o rozbudowę Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii o kardiochirurgię (14 mln zł dofinansowania z RPO), rozbudowę Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego o oddział neurochirurgii (dofinansowanie z RPO - 9.5 mln zł), czy też rozbudowę bloku operacyjnego w Świętokrzyskim Centrum Onkologii (10,5 mln zł). - Naszą ambicją są nowoczesne, wysokospecjalistyczne placówki ochrony zdrowia, dysponujące najnowocześniejszym sprzętem diagnostycznym - podkreśla marszałek.

Wychodząc z założenia, że fundusze unijne mogą być skutecznym orężem w walce z kryzysem gospodarczym, Zarząd Województwa stara się jak najszybciej uruchamiać jak największą pulę unijnej pomocy finansowej. Dotychczas podpisanych zostało prawie 300 umów i preumów na kwotę dofinansowania około 600 mln zł. W tej grupie jest także prawie 80 umów ze świętokrzyskimi przedsiębiorcami, którzy w ramach realizowanych w swoich firmach inwestycji planują utworzenie ponad 600 miejsc pracy. W drugim konkursie przedsiębiorcy złożyli 393 wnioski o dotacje, deklarując chęć stworzenia około 2 tysięcy

nowych miejsc pracy. Do podziału między świętokrzyskie firmy jest tym razem 85 milionów złotych. Ale to nie wszystko – podpisane dokumenty pozwalają na uruchomienie inwestycji także z zakresu ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego, sportu i oświaty a także promocji gospodarczej i turystycznej województwa.

- Niebawem w naszym regionie ruszy wiele inwestycji, a to oznacza miejsca pracy i zapotrzebowanie na surowce. Takie działania to antidotum na kryzys gospodarczy – uważa marszałek Jarubas.

Wsparcie dla obszarów wiejskich

Ale Regionalny Program Operacyjny to nie jedyny program uruchamiający unijne fundusze pomocowe, będące kołem zamachowym do rozwoju świętokrzyskiej gospodarki. Ruszył także Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, na który niecierpliwie czekały gminy wiejskie. W ramach tego programu województwo ma do rozdzielenia do 2013 roku około 120 milionów euro. Pieniądze te przeznaczone będą na zadania z zakresu melioracji (9 mln euro), scalanie gruntów (15 mln euro), program Leader (ok. 30 mln euro), na inwestycje z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki odpadami (47 mln euro) oraz na cieszące się ogromnym zainteresowaniem w poprzednich latach działania związane z odnową i rozwojem wsi (19 mln euro). Niektóre konkursy z PROW już zostały zamknięte, inne są uruchamiane, a samorządy ostrzają sobie apatyty i już szykują wnioski na kolejne działania, które pozwolą „ściągnąć” dodatkowe euro na zaplanowane inwestycje.

W regionie świętokrzyskim ruszyły też działania finansowane z programów resortowych, m.in. z Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”, w ramach którego dwie kieleckie uczelnie – Uniwersytet Jana Kochanowskiego i Politechnika Świętokrzyska – otrzymają 90 milionów złotych na badania naukowe, z kolei z programu „Infrastruktura i Środowisko” budowana będzie w Kielcach siedziba Filharmonii Świętokrzyskiej.

Wiele regionalnych inwestycji, w tym również drogowych otrzyma dofinansowanie z Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej”, który realizowany jest w 5 województwach tzw. ściany wschodniej. W ramach tego programu Świętokrzyskie ma do dyspozycji około 358 milionów euro. Fundusze te przeznaczone zostaną m.in. na modernizację dróg w regionie, rozbudowę Targów Kielce, ale także na projekt budowy Regionalnego Centrum Naukowo – Technologicznego w Podzamczu Chęcińskim.

- W centrum działać będzie również inkubator przedsiębiorczości. Chcemy w ten sposób zachęcać młode wykształcone osoby – a Kielce to dziś ośrodek akademicki w którym kształcą się 60-tysięcy studentów – do zakładania własnych firm – podkreśla marszałek województwa.

Do ważnych planów inwestycyjnych w regionie należy także modernizacja trasy z Warszawy do Krakowa, tak by osiągnęła ona parametry drogi ekspresowej, modernizacja drogi nr 74, z

Piotrkowa przez Kielce do Rzeszowa, a także budowa dwóch nowych mostów na Wiśle: w Połańcu i w Nowym Korczynie. Wszystkie te działania mają poprawić dostępność komunikacyjną regionu, która obecnie wskazywana jest jako element ograniczający rozwój województwa. Konsekwencją poprawy skomunikowania regionu, ma być jego otwarcie na potencjalnych inwestorów.

Inwestycje w człowieka

Unijna pomoc skierowana jest nie tylko na twarde inwestycje infrastrukturalne. Równie ważne są tzw. działania miękkie czyli inwestycje w człowieka, m.in. związane z nauką języków obcych, podnoszeniem kwalifikacji zawodowych czy tworzeniem przedszkoli wiejskich, ale także z rozwojem przedsiębiorczości (np. pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej). Działania te finansowane są z Europejskiego Funduszu Społecznego i niektóre z nich ruszyły już w pierwszym okresie naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Ale tak naprawdę duże pieniądze - prawie 317,5 mln euro - dostaliśmy na lata 2007 - 2013. I dobrze sobie radzimy z ich rozsądnym wydawaniem. Dotychczas podpisano 385 umów o dofinansowanie różnego typu projektów (m.in. związanych z nauką świętokrzyskiej gwary), które otrzymają 215,7 mln złotych dofinansowania. Stanowi to ok. 15% wszystkich pieniędzy w ramach tego programu, które mamy do wykorzystania do 2013 roku. Wskaźnik ten lokuje nasze województwo obecnie na trzecim miejscu w kraju pod względem wykorzystania funduszy z Kapitału Ludzkiego!

- Patrząc na to jak zmieniają się świętokrzyskie miasta i gminy, jak się rozbudowują i pięknieją dzięki funduszom z Unii Europejskiej, nikt nie może mieć wątpliwości, że wejście Polski do Unii Europejskiej to była trafna decyzja - podkreśla marszałek Adam Jarubas. - Ale w naszej integracji jest - równie istotna - część niematerialna: wzmocnienie pozycji kraju, otwarcie na Europę, swoboda podróżowania, podejmowania pracy czy nauki w różnych krajach Wspólnoty. To dobra, do których już zdążyliśmy się przyzwyczaić i traktujemy jako rzecz oczywistą.